

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-296/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-50/24-J

Název	Základní škola a Praktická škola, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod
Sídlo	U Trojice 2104, 580 01 Havlíčkův Brod
E-mail	specialni.skola@tiscali.cz
IČO	70 838 593
Identifikátor	600 023 885
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Květoslava Kubátová
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	U Trojice 2104, Havlíčkův Brod
Inspekční činnost na místě	26. – 28. 2. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Praktická škola, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod (dále škola) je subjekt zřízený pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle § 16 odst. 9

školského zákona. Škola vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) – obory vzdělávání základní škola a základní škola speciální (dále ZŠS), školní družiny (dále ŠD) a střední školy – obory vzdělávání praktická škola jednoletá a praktická škola dvouletá (dále SŠ). V době inspekční činnosti se vzdělávalo v ZŠ 39 žáků, v ZŠS 33 žáků v 7 třídách podle Školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální – díl I. a II. Ve SŠ se vzdělávalo celkem 19 žáků ve dvou třídách. ŠD zajišťuje zájmové vzdělávání pro 40 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) při stanovení koncepčních záměrů vycházela ze situace v regionu a podmínek školy. Stanovené cíle jsou vzhledem k potřebám zdravotně znevýhodněných žáků reálné, škola je postupně naplňuje především ve vytváření adekvátních podmínek pro jejich vzdělávání.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází zejména z potřeb školy, zaměřuje se na zvyšování kvalifikace učitelů, využití digitálních technologií ve výuce, zlepšování metod práce se žáky, vzdělávání v rámci e – Twinning včetně účasti na mezinárodních konferencích. V rámci výměny zkušeností a zdokonalování svých vlastních metod učení realizuje škola návštěvy a hospitace v partnerských, nejen českých školách. Pedagogové se zapojují do mezinárodních projektů (Protiklady kolem nás, Věda s úsměvem, Z pohádky do pohádky) a získávají za ně ocenění. Obhájili titul e – Twinningová škola.

Kontrolní činnost je zajišťovaná realizovanou hospitační činností vedením školy, nechybí ani vzájemné hospitace pedagogů. Závěry z hospitační činnosti však nevyvozuji konkrétní doporučení pro zlepšení pedagogické práce včetně metodické pomoci.

Naplňování školních vzdělávacích programů významně podporují rozvíjené partnerské vztahy. Velmi dobré je vytváření podmínek ze strany vedení školy ve spolupráci s dalšími středními školami a externími organizacemi s cílem upevňovat pracovní návyky a reálně zařazovat žáky do pracovního procesu po ukončení studia. Škola vytváří řadu příležitostí pro neformální setkávání rodičů, žáků a pedagogů (kurz aranžování a vazby květin a přírodnin, kurz keramiky). Spolupráce s dalšími sociálními partnery, zájmovými sdruženími, spolky (např. Dům seniorů Havlíčkův Brod v projektu Jsem laskavec) obohacuje vzdělávací program. Vzájemně výhodná kooperace probíhá se střední zdravotnickou školou, jejímž žákům umožňuje škola stáže a pedagogickou praxi. Ve spolupráci se zřizovatelem se průběžně zlepšují podmínky pro vzdělávání. Při řešení vzdělávacích a výchovných problémů žáků škola úzce spolupracuje s dalšími institucemi, např. se školskými poradenskými pracovišti, s odborem sociálně-právní ochrany dětí, s Policií ČR.

Vícezdrojové financování školy umožňuje kvalitní realizaci vzdělávání. Ředitelka dbá na obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek instituce. Od minulého inspekčního hodnocení školy se výrazně zlepšilo vybavení informačními a komunikačními technologiemi. Pro výuku disponuje škola odpovídajícím počtem kmenových tříd, pro uvolnění žáků slouží speciální relaxační místnost. Vzhledem k nedostatku dalších prostor probíhají mimoškolní odpolední aktivity a činnosti školní družiny převážně v kmenových třídách, což částečně limituje komfortnost realizace některých činností. Škola nemá vlastní tělocvičnu, pro tělovýchovné aktivity slouží relaxační místnost a prostory ve vestibulu. Sportovní činnosti škola praktikuje na nedalekém stadionu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem sledovaného vyučování ve většině tříd ZŠ, ZŠS a SŠ byla přátelská respektující atmosféra a vzájemná důvěra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům. Kvalitu vzdělávání zvyšovalo využívání dostatečného množství pomůcek (pomůcky pro rozvoj pohybových a mentálních schopností a dovedností) v systematicky uspořádaném prostředí včetně relaxační místnosti Snoezelen. Výraznou pomocí byla pedagogická podpora asistentů pedagoga, kteří velmi dobře reagovali na potřeby žáků a dle instrukcí učitelek s nimi vhodně pracovali. Pozitivně tak ovlivňovali celý průběh sledované výuky. Střídání činností s využitím motivačních pomůcek a pohybových chvilky žáky povzbuzovalo a přispívalo k jejich zapojení do následné činnosti. Učitelky k žákům přistupovaly individuálně, snažily se jim nedirektivním způsobem, ale důsledně, vštěpovat režimové prvky, hygienické a pracovní návyky a vedly je k plnění úkolů.

Sledovaný vzdělávací proces v ZŠ i v ZŠS byl přizpůsobený míře psychického a fyzického rozvoje žáků se zdravotním postižením. Výuka byla dobře organizačně i metodicky zvládnuta. Organizace vzdělávání respektovala psychohygienické zásady i obecné didaktické principy, vždy bylo přihlíženo k individuálním možnostem a schopnostem každého jednotlivce, důsledně byla procvičována a upevňována osvojovaná pravidla a schémata. Žáci byli vhodně motivováni k aktivnímu zapojení do různorodých činností, byli vedeni k vyslovení či vyjádření svých názorů a pocitů. V průběhu hodin žáci pracovali v rámci svých možností, s různou mírou dopomoci zvládali samostatně pracovat na zadaném úkolu. K efektivnímu propojení teoretických poznatků a činností potřebných v reálném životě každého žáka docházelo neustálým frontálním i individuálním opakováním a procvičováním za pomoci názorných pomůcek. Ke každému žákovi bylo přistupováno citlivě a vnímavě, byla respektována osobnost žáků s ohledem na jejich speciální vzdělávací potřeby. Veškeré vzdělávání vedlo žáky ke schopnosti projevit se jako samostatná osobnost. Taktéž vybavení tříd odpovídalo výukovým a zdravotním potřebám žáků, učebnice či textové i jiné názorné pomůcky byly vhodně volené, mnohdy vytvořené nebo upravené pedagogy, odpovídaly věku i mentálnímu postižení žáků.

Ve sledované výuce ve SŠ si žáci přiměřenou formou osvojovali potřebné kompetence, byli vedeni k samostatnosti a soustředění při zadaných úkolech. Učební látka byla zpravidla probírána v souvislostech, nechybělo využívání mezipředmětových vztahů (např. zeměpis, matematika) a propojení teoretického učiva s praktickými příklady činností (nakupování, určování ceny zboží). Vyučující poskytovali žákům dostatečný prostor pro pochopení probírané tematiky. Po celou dobu sledované výuky byla ze strany učitelů poskytována individuální podpora žákům (dostatek času pro zvládnutí úloh, průběžná motivace, využití kompenzačních pomůcek a pracovních listů). Poskytovaná zpětná vazba a motivační hodnocení každého jednotlivce vytvářely přirozený pocit potřeby stálého vzdělávání se, a tím i zapojování se do společnosti s co nejmenší dopomocí druhých lidí. Škola s ohledem na věk a zdravotní postižení žáků cíleně podporovala environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu, prvky této oblasti prolínaly jak všemi předměty, tak byly součástí mnohých školních akcí a projektů. Škola tak na kvalitní úrovni prakticky rozvíjela vztah žáků ke zdravému životnímu stylu s cílem pochopení složitosti a provázanosti vztahů člověka a životního prostředí i seznámení se s principy trvale udržitelného rozvoje. V závěru hodin učitelé zpravidla shrnuli učivo, ve většině hodin došlo k ohodnocení vlastního výkonu žáků. Vzájemné hodnocení zaznamenané nebylo.

Činnosti hospitované ve ŠD byly především odpočinkové a zájmové. Časové rozvržení jednotlivých aktivit bylo přiměřené schopnostem a možnostem žáků. Pedagogické pracovnice vhodně využívaly vzniklé situace pro rozvoj sociálních dovedností žáků a v rámci relaxačních činností jim vytvářely odpovídající prostor pro odpočinek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pro hodnocení výsledků vzdělávání využívá zejména soustavné diagnostické pozorování, sledování výkonů žáka a jeho přístupu a také různé druhy testů, ústní zkoušení, praktické ověřování dovedností apod. Škola pravidelně sleduje úspěšnost žáků v průběhu školního roku i v jednotlivých klasifikačních obdobích. Podrobné rozborů prospěchu a chování jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. S průběžným hodnocením výsledků vzdělávání i výchovnými záležitostmi žáků jsou zákonní zástupci neustále seznamováni. Hodnocení je prioritně zaměřeno na pozitivní hodnocení žákových činností, které je pro žáka motivující k dalšímu vzdělávání a rozvoji jeho osobnosti. Pedagogičtí pracovníci ve škole sledují a zaznamenávají průběžné výsledky vzdělávání jednotlivých žáků s přihlédnutím k jejich individuálním možnostem a potřebám. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola vychází z míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí, při průběžném hodnocení škola klade důraz na individuální přístup a hodnocení sebemenšího pokroku každého žáka.

Poradenské služby ve škole jsou velmi dobře zajištěny ředitelkou a zástupkyní ředitelky, a to v nezbytné spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá systematicky, náležitě je vedena i potřebná dokumentace. Zvláštní pozornost je věnována adaptaci žáků na nové prostředí. V rámci kariérového poradenství, s cílem omezit na minimum neúspěch při hledání budoucího zaměstnání, je žákům aktivně pomáháno s výběrem jejich možného úspěšného uplatnění v praxi. Další uplatnění svých absolventů škola pravidelně sledovala prostřednictvím informací z jiných škol či zařízení a od samotných absolventů. Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole vhodně přispívá práce se žáky v konkrétních hodinách, cílenou pozornost škola věnuje vytvoření dobrého sociálního klimatu. Vzhledem ke skladbě žáků, menšímu počtu žáků ve třídách a preventivně zaměřeným aktivitám se škole daří včas zachytit rizikové jevy u žáků.

Sledování výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině probíhá na základě vlastního interního posouzení verbálních výstupů jednotlivých účastníků i hodnocením praktických činností jednotlivců. Vychovatelky účastníky aktivně podporují v individuálním rozvoji, promyšleně je vedou k využívání získaných dovedností i v praktickém životě.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k personálním změnám ve vedení školy.
- Došlo ke zlepšení vnějších a vnitřních materiálních podmínek pro vzdělávání, které působí motivačně a podnětně.

- K rozvoji školy jsou využívány i mimorozpočtové zdroje s pozitivním dopadem na kvalitu podmínek vzdělávání.

Silné stránky

- Škola se svým zapojením do projektů významně podílí na zvyšování kvality vzdělávání žáků se zdravotním postižením. (1.5)
- Kvalitní výuka žáků s různým stupněm mentálního postižení, souběžným postižením více vadami a žáků s poruchou autistického spektra komplexně podporovala osobnostní rozvoj každého žáka. (4.2)
- Výuka žáků v ZŠ a ZŠS se vyznačuje přirozenou a efektivní součinností učitelů a asistentů pedagoga příznivým vlivem na výuku. Promyšlené přizpůsobení vzdělávacích aktivit umožňuje účast všech žáků bez ohledu na míru jejich postižení. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V záznamech kontrolní a hospitační činnosti vedení školy nejsou v dostatečné míře vyvozována konkrétní doporučení ke zkvalitnění vzdělávacího procesu. (2.1)
- Absence samostatných prostor pro činnost školní družiny. (2.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit kontrolní a hospitační činnost, vést poskytovanou zpětnou vazbu pedagogickým pracovníkům.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Část I. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „OTEVŘENÁ ŠKOLA“ zpracovaný podle RVP ZV, platnost od 1. 9. 2021 s úpravami platnými od 1. 9. 2023
2. Část II. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením „OTEVŘENÁ ŠKOLA“ zpracovaný podle RVP ZŠS – I. díl
3. Část III. Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami „OTEVŘENÁ ŠKOLA“ zpracovaný podle RVP ZŠS – II. díl

4. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá, platnost od 1. 9. 2019
5. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Praktická škola dvouletá, platnost od 1. 9. 2019
6. Školní vzdělávací program školní družiny „OTEVŘENÁ ŠKOLA“, platnost od 1. 9. 2020
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2022/2023
8. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
9. Zápisy ze schůzek metodického sdružení, školní rok 2023/2024
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2023/2024
11. Program poradenských služeb, školní rok 2023/2024
12. ICT plán školy, školní rok 2023/2024
13. Plán environmentální výchovy, školní rok 2023/2024
14. Plán práce, školní rok 2023/2024
15. Hospitační záznamy, školní rok 2023/2024
16. Zápisy z pedagogický rad, školní rok 2023/2024
17. Zápisy z provozních porad, školní rok 2023/2024
18. Doklady k mezinárodnímu projektu Twinning European QUALITY LABEL

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

25. 3. 2024